

Kongo dobi v kratkem osnutek nove ustave

Sestavili so ga na konferenci v Coquilhatville, kjer imajo zaprtega katanskega Čombeja.

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Tisti črni konklave, ki sedijo v njem kongoški politiki v Coquilhatville, se bo končno vendarle obnesel. Zbrani kongoški politiki so se že skoraj zedinili na osnovno nove kongoške ustave, ki naj bi bila neke vrste kombinacija federacije in konfederacije. Osnutek bo baje gotov v bližnji bodočnosti in potem predložen kongoškemu parlamentu.

Glavne ideje ustavnega osnutka so sledeče: centralna vlada dobi široko pristojnost v vseh gospodarskih, prometnih, vojaških in diplomatskih zadevah. Izvršna oblast federalne vlade bo v rokah predsednika. Vendar predsednik ne bo vsemogočen. Vezan bo na sodelovanje s parlamentom, ki bo imel verjetno dva dela: senat in predstavniški dom. Poleg tega bo obstojal še "državni svet", kjer bodo sedeli šefi federalnih edinic. Ideja o federalnem državnem svetu je koncesija na plemenske poglavje, kajti ti bodo postali šefi federalnih edinic in lahko preko državnega sveta zavirali vsako zakonodajo, ki bi krtila njihove pravice.

Se dolga pot

Do nove ustave je še dolga pot. Ustavni osnutek je namreč še zelo neizdelan. Ne navaja niti števila federalnih edinic, niti razmejitve med njimi. Računajo pa, da bo federalnih edinic okoli 12 — dočim je sedaj dežela razdeljena v 6 provinc — in da bodo meje federalnih edinic vpoštevale meje med plemeni.

Na drugi strani je odprto vprašanje, kako bo dežela sprejela ustavni načrt. Svoje misli bosta gotovo imeli tisti dve provinci, ki sta pod oblastjo levicarja Gizenge, ki ga ni na konferenci v Coquilhatville. Svoje misli bo imela gotovo tudi provinca Katanga, kar se bo pokazalo, kakor hitro pride Čombe na svobodo, ako jo bo sploh še dočakal. Vsekakor je dobro znamenje, da so se domači kongoški politiki vendarle že toliko sprijaznili, da govorijo o skupni ustavi.

Nevtralci pripravljajo konferenco

KAIRO, ZAR. — Doslej je pristalo 20 držav in obljubilo poslati svoje zastopnike na posvet v Kairo, ki naj pripravi vse potrebno za konferenco "nevtralnih" držav.

Razen Jugoslavije so vsi udeleženci le iz Azije, Afrike in Amerike. Udeležbo so obljubile: Indija, Indonezija, Alžirija, Maroko, Gana, Gvineja, Kongo, Mali, Somalija, Sudan, Irak, Afganistan, Ceylon, Kambodža, Burma, Kuba, Brazilija, Mehika, Združena arabska republika in Jugoslavija.

CLOUDY

Vremenski
prerok
pravi:

Delno oblačno in hladno. Najvišja temperatura 63.

Novi grobovi

Tina Tancak

V nedeljo je preminula na svojem domu na 1454 Darwin Ave. 60 let stara Tina Tancak. Zapustila je moža Ivana. Pogreb bo iz Grdinovega pogreba, zavoda na Lake Shore Blvd. v četrtek ob 10:30 pod vodstvom Mary A. Svetek na Whitehaven pokopališče.

Molly Oates

Sinoči je umrla v Doctors bolnišnici Molly Oates, roj. Dusa, s 332 E. 118 St., žena Nika. Pogreb ima v oskrbi Grdinov pogreb. zavod.

Ella Hranilovich

Po dolgi bolezni je preminula Ella Hranilovich, roj. Beg, stara 17 let, stanujoča na 23161 Arms Ave. Bila je vdova, soproj Peter je umrl februarja t.l. Tukaj zapušta otroke: Martho Mencin, Carolino Vacka in Petra (v Tucson, Arizona), 8 vnukov, 3 pravnuk in več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Sošici, kjer zapušta več sorodnikov. Bila je članica Društva Jutranja zora št. 337 HBZ. Pogreb bo v četrtek jutraj ob 8:30 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Nikole na E. 36 in Superior Ave. ob 9:30, nato na Kalvarijo. Na mrtvaški vder bo položena nocoj ob sedmih.

John Kovacic

Po kratki bolezni je preminul John Kovacic, star 68 let, stanujoč na 830 E. 237 St., Euclid, Ohio. Tukaj zapušta soprogo Frances, roj. Demshar, doma v Zireh, otroka Harolda in Conneaut, Ohio, in Jane Debevec v Ashtabuli, O., 11 vnukov in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v vasi Rob pri Velikih Laščah. Tukaj je bil 35 let. Bil je v pokoju, prej je bil zaposlen 45 let pri Ohio Chemical Co. Pogreb bo v četrtek jutraj ob osmih iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Kristine ob četvetih, nato na All Souls pokopališče. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob sedmih.

Pet do šest tednov, predno bo jasno

ZENEVA, Šv. — Kanadski zunanji minister Green je dejal, da je optimist glede uspeha konference o Laosu.

V njegovi okolici trdijo, da bo moral svet počakati najmanj pet do šest tednov, predno bo videl, kaj lahko od konference dejansko pričakuje.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujmo število žrtev!

HAVERHILL, Mas. — V nedeljo je v bližini Haverhilla prišlo do nesreče, pri kateri je umrla ena oseba in poškodovanih je bilo več. Vzrok nesreče je bil prehitena vožnja in slaba vidljivost zaradi dežja.

Nekje se bomo morali le postaviti v bran!

Sen. Frank J. Lausche je poudaril, da se Združene države ne morejo več dolgo umikati pred komunizmom v Aziji.

WASHINGTON, D. C. — Sen. Frank P. Lausche je načelnik senatovega pododbora za Daljni vzhod. Tekom svojega nastopa na televiziji preteklo nedeljo je dejal, da se boji takozvanih "kolicijevskih vlad", v katerih so zastopani komunisti. Potom takih vlad so prišli komunisti na oblast na Poljskem, Madžarskem, na Kitajskem in drugod. Isto se četa sedaj Laosu, če se ne bo Zahod potrudil, da preskrbi tej deželi resnično nevtralnno vlado.

Lausche je princa Souvanno Phouma označil za prokomunističnega, čeprav se on sam izdaja za "nevtralnca."

Senator iz Ohia je dejal, da je zvezna vlada že l. 1953 opozorila guvernerja na nevarnem položaju v jugovzhodni Aziji in izjavila, da je "Laos nepogrešljiv za varnost svobodnega sveta."

"Mi smo v istem položaju danes. Če pojde Laos, bo v hudih težavah Južni Vietnam... Bojim se, da se bomo nekje le morali odločiti. Kako dolgo smemo popuščati, se umikati in gledati, kako naša moč propada?" je zaključil Lausche zunanje-politični del svojega razgovora.

Glede zvezne pomoči šolam je dejal, da je protizadevemu predlogu, da pa bo ta verjetno kljub temu prodr.

Belgijski strokovnjaki iz Konga brez posla

NEW YORK, N. Y. — Belgijski generalni konzul v New York je v svoj informativni mesečnik vključil tudi sledečo novico: "Službo preko morja išče skupina specialistov, ki se vrnila iz Konga. V skupini se nahajajo zdravniki, geologi, inženjerji, laborantje, strokovnjaki v administrativnem poslovanju in specialisti za mestne službe in v stavbarski industriji."

Niti miljo daleč od belgijskega konzulata se nahaja urad Združenih narodov, ki išče ravno take strokovnjake. V belgijskem konzulatu bi dobili kandidate, ki so gotovo najbolj kvalificirani za posel ZN v Kongu. Pa kaj, ko je lani svobodni svet pod vplivom ZN nasledel komunistom in izključil sodelovanje tudi s takimi Belgijci, ki niso imeli nobenega vpliva na belgijsko politiko v Kongu.

Letalstvo želi vežbati pilote za polele v vesolje

WASHINGTON, D. C. — Vojno letalstvo sicer prizna veliko obrambno vrednost raket, toda čisto se jim noče zaupati. Zmerraj se misli na vojna letala in na kombinacije, ki se dajo napraviti med letali in raketami.

Ena izmed takih kombinacij bi bila sledeča: raketa Titan naj bi nesla visoko v vesolje primerna jadrnala letala, opremljena z motorji. Letala bi potem sama priplavala nazaj na zemljo in pri tem opravljala najrazličnejše vojaške podvige. Vojno letalstvo je pridno na delu, da čim prej skonstruira taka jadrnala letala. Eden izmed načrtov, znan pod imenom "Dinozever", bo menda gotov za poskus že l. 1964.

Za take poskuse je treba imeti posebno izvežbane pilote. Vojno letalstvo organizira sedaj posebne tečaje za take pilote, ki bodo morali znati veliko takih stvari, kot jih znajo astronauti, ki bodo "letali" s pomočjo raket.

Govorijo o sestanku Kennedyja in Hruščeva

Sestala naj bi se po zaključku Kennedyvevega obiska pri De Gaulle na Dunaju ali v Stockholmu.

WASHINGTON, D. C. — V krogih blizu Bele hiše krojijo vesti, da se utegneeta ob Kennedyevem obisku v Evropi sestati na kratek razgovor predsednik ZDA in predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščev. Ta sestanek naj bi bil po končanih razgovorih Kennedyja in De Gaulle.

Čeprav je predsednikov tiskovni tajnik Salinger izjavil v nedeljo, da "trenutno ni nobenih načrtov za tako srečanje," se vstrajno širijo vesti, da v Beli hiši resno preudarjajo možnost takšnega sestanka in njegove koristi. Do sestanka naj bi prišlo le, če bo Sovjetjia popustila v vprašanju dogovora o končanju preiskovanja atomskega orožja in če bo konferenca o nevtralizaciji Laosa vsaj delno kazala na uspeh.

Ben Gurion pojde iz Kanade v Ameriko?

JERUZALEM, Izrael. — Predsednik vlade Ben Gurion pojde prihodnji teden na dvodnevni obisk v Kanado, od tam pa menda tudi na razgovore s predsednikom Kennedyem v Washingtonu.

OBOROŽENE SILE VRGLE VLADO V JUŽNI KOREJI

Oborožene sile Južne Koreje so pod vodstvom revolucionarnega odbora oficirjev včeraj oastavile vlado in same prevzele oblast kljub ostremu protestu poveljstva čet Združenih narodov. — Nova vlada obljublja odpravo korupcije in tesnejšo povezavo z Združenimi državami.

SEOUL, J. Kor. — Komaj pred dobrim letom je dobila Južna Koreja demokratsko vlado predsednika Johna M. Chang, ko je moral Syngman Rhee zapustiti deželo in iskati zavetje v tujini. Včeraj je vojaštvo demokratično vlado vrglo in se samo polastilo oblasti v deželi z izgovorom, da hoče upravo in politiko očistiti korupcije, uvesti odločnejšo protikomunistično politiko ter izboljšati odnose z Združenimi državami. Ameriško poslanstvo je objavilo, da vlada Združenih držav stoji na strani zakonito izvoljene vlade J. M. Chang. Vrhovni poveljnik ameriških čet in poveljnik ZN gen. Magruder je pozval vse sebi podrejeno vojaštvo, naj podpira zakonito vlado Chang. Korejsko vojaštvo se na ta poziv ni oziralo in prevzelo samo vlado. Načelnik glavnega stana gen. Chang Do-Young, vodja vojaškega upora, je izjavil, da bo nova vlada delala za tesnejše odnose z vlado Združenih držav.

Celotni upor naj bi bil vodil neki brigadir mornarstva zbor, katerega čete so zasedle prestolnico. Ko je vojaštvo začelo zasedati vladna poslopja, je prišlo do streljanja, pri čemer je bilo več oseb ranjenih. Nekaj minut kasneje je vojaštvo upora preko radia objavilo, da je prevzelo oblast namesto vlade Johna M. Chang. Istočasno je uporno vojaštvo prevzelo oblast tudi v ostalih središčih dežele.

Revolucionarni odbor pod vodstvom načelnika glavnega stana armade gen. Chang Do-Younga je oklical obsedeno stanje, uvedel cenzuro in prepovedal vsem domačinom odhod v tujino.

ZDA podpirajo zakonito vlado. Gen. Magruder je v posebni izjavi poudaril, da pričakuje, da "bodo načelniki oboroženih sil republike Koreje uporabili svojo avtoriteto in vpliv, da se vrne oblast v roke zakonite vlade in vrne red v oborožene sile".

Za zakonito vlado se je izjavilo tudi ameriško poslanstvo v Seoulu. Domače vojaštvo se na zahteve in pričakovanja zastopnikov ZDA ni oziralo in večino ministrov zaprlo. Sam predsednik vlade je pod stražo v nekem hotelu v sredi mesta.

Changova vlada je prevzela oblast lani v aprilu, ko je moral zaradi nemirov odstopiti prvi predsednik Syngman Rhee. Imela je hude težave z močno opozicijo, pa tudi z vodstvom in urejanjem gospodarstva dežele.

Zopet sme blizu rekordne žetve pšenice

WASHINGTON, D. C. — Tajništvo za poljedelstvo napoveduje, da bomo letos pridelali okoli 1.1 milijona mernikov ozimne pšenice, dočim bo pridelek jare pšenice podoben lanskemu. Skupen pridelek bo znašal 1.32 milijona mernikov; samo dve letini sta bili do sedaj večji od letošnje.

S tem se seveda začneja glavnobor za administracijo. Ima v skladiščih še od preje 1.5 milijona mernikov pšenice, letos to treba zalogo povečati za novih 125 milijonov mernikov.

Posevna površina je ostala skoraj nespremenjena, znaša nekaj nad 41.28 milijonov akrov.

Za rž ne kaže tako dobro, toda sile ne bo; pridelek bo kril potrebe. Ostali deželni pridelki kažejo povprečno zelo dobro.

Iz Clevelanda in okolice

Rojstni dan—

Mrs. Julia Knauss z 1194 E. 170 St. bo jutri praznovala 81. rojstni dan. Sorodniki in prijatelji ji čestitajo in žele še mnogo let zdravia in zadovoljstva!

Na obisk v ZDA—

Na obisk k svojemu stricu Josephu Miklichu na Turney Rd., Garfield Heights, O., je prišla iz Hinj na Dolenskem Angelica Sustaršič, po domače Sepčeva. Vse za pot je uredila pot. pis. Bled Travel.

Zadušnica—

V četrtek ob 7:30 bo v cerkvi sv. Hieronima sv. maša za pok. Franka Pakiz ob 8. obletnici smrti.

V Kalifornijo—

Danes so odpotovale v Kalifornijo Mr. in Mrs. Louis Kastelic ter sestri Mrs. L. Kastelic, Mrs. Frank Košak in Mrs. Joseph Legan, vsi z Maple Hts., da obiščejo sina dr. J. Kastelica in njegovo družino, Lt. col. Stan Legan in druge sorodnike. Pri dr. J. Kastelicu so 2. maja kupili prvorojenko, s čimer sta Mr. in Mrs. Louis Kastelic postala devetih stari oče in stara mati.

Na obisk v Slovenijo—

Mr. in Mrs. Louis Perne z 1005 Addison Rd., odpotujeta danes na obisk v Slovenijo k svojim sorodnikom v Trbovlje in Trzin. Zelim jima srečno pot in zdrav povratek. Vse potrebno za pot je uredila pot. pis. Steve F. Pirnat Co.

Rokoborba—

V četrtke zvečer se bosta v Areni pomerila Sato Keomuka in Bearcat Wright za prvenstvo države Ohio, brata Tolos se bosta borila pa s Fritzom von Erichom in Ilm DiPaolo.

V osmih urah dvanajst ton rib

V mednarodnem elektronskem laboratoriju v Hamburgu so izdelali napravo z močnimi zračnimi meti, ki pod vodo privabljajo ribe; plen potem s posebnimi črpalniki spravljajo na ribiško ladjo. Na preizkušnji so naložili s tem aparatom v osmih minutah okoli dvanajst ton slanih rib.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Kennedy bo danes dopoldne sprejel sovjetskega poslanika Menšikova, ki mu bo nemara posredoval stališče Hruščeva glede skorajšnjega sestanka s Kennedyem. Popoldne bosta predsednik in njegova žena odletela v Ottawa na dvodnevni obisk Kanade.

ZENEVA, Šv. — Danes bo uradno odprta konferenca 14 sil, ki bo razpravljala o nevtralizaciji Laosa. To državo bodo poleg članov redne vlade zastopali kot enakopravni predstavniki še zastopniki komunističnega Patet Lao in "nevtralnega" Souvanna Phouma. ZDA so prvotno hotele kot edinega zakonitega predstavnika kraljevo vlado, pa so nato popustile.

WASHINGTON, D. C. — Senat bo danes začel razpravo o zvezi pomoči šolam. Sodijo, da bo ta trajala ves teden in da bo do glasovanja prišlo še le drugi teden.

Castro jo hitro ubira po poti v "socializem"

HAVERHILL, Kuba. — Naj bo Castro komunist ali ne, po poti v socializem jo pa zelo hitro ubira. Že davno so za nami časi, ko je pobral domačim in tujim podjetjem vse premoženje, češ da so vsi skupaj kapitalistični izkoriščevalci kubanskega naroda. Odkodnino je samo obetal. Koliko so obljube diktatorjev vredne, vemo iz nešteto drugih slučajev. Nacionaliziranega premoženja ni razdal revnim narodnim slojem, pridržal ga je v državni upravi. Tisti, ki so upali, da bodo dobili drobce tega premoženja, so se uračunali. Dobili so samo priliko, da postanejo državni uslužbenci in delavci s primerno majhnimi dohodki. Imajo edino tolažbo v tem, da lahko delajo, kolikor hočejo. Od

dela jih ne goni nihče.

Castro je po poti v socializem vedno bolj hiter. Posebno se mu mudi po zadnji ponesrečenosti invaziji. Tekom zadnjih 4 do 5 tednov je dal zapreti okoli 200.000 Kubancev. Vse ječe so prenapolnjene, se celo prazne hleve so vporabili za zapore. Pridno so na poslu tudi revolucionarni sodišča. V Miami prihajajo poročila, da je bilo postreljenih nekaj sto nasprotnikov režima.

Pobegli kubanski diplomati pripovedujejo, kako morajo Castrovi uslužbenci po poslaništvih in konzulatih hiteti po poti v socializem. Castro nastavlja v diplomatski službi najraje samo komuniste. V Mehiki so na primer na poslaništvu skoraj vsi uslužbenci pripadniki kubanske

komunistične stranke. Kubanski poslanik v Mehiki se bolj drži navodil ruskega poslanika kot tistih, ki pridejo iz Havane. Poslaništvo samo ima svojo domačo tiskarno. Je tudi postojanka, ki gre skoznjo vsa komunistična propaganda, namenjena za nekatere države Južne Amerike. Castro ima že svojo OZNO, ki ima svoje zaupnike tudi na vseh kubanskih diplomatskih postojankah.

Castro je zadnje čase osnoval tudi posebne "odbore za obrambo revolucije." Želi, da bi jih bilo do 100.000. To so navadni policijski organi, ki naj pomagajo Castrovi OZN, pri špijoniiranju.

Castrov zaupnik Guevara je izza železne zaves privlekel ide-

jo o "stahanovstvu" oziroma "udarništvu," ki so jo komunisti samj že davno opustili in nadomestili z drugimi bolj učinkovitimi priganjalnimi sredstvi.

Samo radi reda omenimo, da Castro ne rabi nobenih volitev več, ker mu narod lahko drugače izraža svoje zaupanje. Tudi zasebnih šol ne rabi več, ker so javne "neprimerno boljše." Delavske uprave morajo seveda bolj braniti interese diktature kot interese delavstva.

Tako postaja Kuba počasi pravi komunistični raj. Ker ga Castro zmeraj bolj zapira pred svobodnim svetom, bo zmeraj težje zvedeti resnico o tem, kaj se tam godi in kaj ljudje mislijo o sedanjem režimu.

NAROCNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months
Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

O novem zakonu o minimalni mezdi

Leta 1938 je pokojni predsednik Roosevelt dal uzakoniti prvi zakon o minimalni mezdi. Besedilo zakona je ostalo do letošnjega leta v glavnem nespremenjeno, spreminjala se je pa višina minimalne mezde. Besedilo zakona je po vojni hitro zastarelo, toda republikanska administracija ni pokazala volje, da ga spreminja. Novi predsednik Kennedy je spremembo besedila postavil med glavne točke svojega socialnega programa. Kongres spremembam ni bil naklonjen, enkrat je zakon sploh odbil, drugič pa je Kennedy moral pristati na precej dostavkov in popravkov, da ga je sedaj vendarle spravil skozi Kongres. Ker novo besedilo zakona zanima precej naših naročnikov, ga hočemo v splošnem obrisu podati.

Nova minimalna mezda: Ko govorimo o njej, mislimo, da je za vse \$1.25. Pa ni tako. Za tiste delavce in uradnike, ki so bili že sedaj deležni dobrote minimalne mezde, pride za prvi dve leti vpoštev minimalna mezda v višini \$1.15, šele potem stopi v veljavo mezda v višini \$1.25. Drugače govori zakon o minimalni mezdi za tiste delavce in uslužbence, ki pridejo šele sedaj pod zakon. Zanje stopi v veljavo sedanja minimalna mezda v višini \$1.00 šele v letošnjem septembru, tri leta pozneje, to je v septembru l. 1964, se bo dvignila na \$1.15, leto pozneje, to je v septembru l. 1965 pa na \$1.25.

Kot se vidi, dela novo zakonsko besedilo razliko med "stariimi" in "novimi" zavarovanci. Razlika se nam zdi popolnoma neupravičena in pomeni koncesijo kongresnim konservativcem. Kennedy jo bo gotovo skušal izbrisati iz zakona tekoma prihodnjih let. Podobno razliko pozna o plačevanju nadur. Novi zavarovanci nimajo pravice do plačevanja nadur prvi dve leti, šele l. 1965 bodo prišli do pravic, kot jih imajo sedanji "stari" zavarovanci. Tudi ta razlika je neupravičena.

Zelo zamotani so novi predpisi o novih zavarovancih, ki jih cenijo na 3.6 milijone. Največ jih pripada trgovinam na drobno in uslužnostnim industrijam, pa tudi stavbenim podjetjem.

Največ novih zavarovancev bo prišlo iz trgovin, cenijo jih na 2 milijona. Kdo bo v trgovinah zavarovan, ni lahko ugotoviti. Zakon postavlja namreč novo osnovo za zavarovanje: Zavarovanje je odvisno od poslovnega prometa, ki ga trgovina letno napravi. Trgovine, ki napravijo letno pod \$250,000, so iz zakona izvzete, njihovi uslužbenci nimajo pravice do minimalne mezde. Cenijo jih na 1.7 milijona. Trgovine, ki imajo nad milijon dolarjev letnega prometa morajo plačevati minimalno mezdo. Vendar je v zakonu vse polno izjem; ne spadajo na primer pod zakon trgovci z avtomobili, hoteli, moteli, restavracije, kinematografi, bolnišnice, domovi za ostarele, šole, pralnice, zabavišča itd.

Ker je ravno v tem oziru v besedilu precej nejasnih stavkov, bo federalno tajništvo gotovo izdelalo podrobne komentarje, sporni slučajji pa bodo prišli pred sodnije. Zato bodo poskrbele delavske unije.

Do sedaj je padalo pod zakon okoli 24 milijonov delavcev in uslužbencev, novih bo okoli 4 milijone, skupno število je torej okoli 28 milijonov. Vključenih v zavarovanje še zmeraj ni okoli 16 milijonov delavcev in uslužbencev. To je primeroma veliko število. Na drugi strani velika večina zaposlenih delavcev in uslužbencev ne potrebuje več varstva minimalne mezde. Varstvo pride vpoštev v glavnem za nekvificirane delavne moči, posebno ženske v trgovinah in nekaterih industrijah, kot je tekstilna. Važno je za tiste, ki nastopijo prve službe. Ne bodo več predmet izkoriščanja, posebno pri sezonskem in počitniškem delu.

Koliko bo delastvo imelo koristi od novega zakona? Cenijo, da se bodo prejemiki delavcev in uslužbencev zvišali za približno poldrug bilijon dolarjev na leto. Večja pa bo indirektna korist. Poslodavci bodo namreč morali primereno zvišati mezde tudi tistim delojemalcem, ki so zaslužili do sedaj samo minimalno mezdo ali nekaj malega več.

Od vsega tega bo imelo koristi tudi gospodarstvo samo kot celota. Kupna moč prebivalstva bo narasla nekako za tri bilijone dolarjev, ki bodo šli večinoma za nakupe v trgovinah.

Zakon bo rodil tudi druge posledice. Podjetja bodo začela varčevati z delovno silo, uvajala bodo stroje v svoje poslovanje, skušala bodo izkoristiti "samopostrežbo." Varčevala bodo tudi z nadurami. Trgovine ne bodo torej več odpote takorekoč od dopoldanskih do poznih večernih ur. Indirektno korist od novega zakona bodo imele veletrgovine. Do sedaj so bile samo one pod zakonom, sedaj pride pod zakon tudi njihova konkurenca v vrstah malih trgovin.

Izvajanje novega zakona ne bo lahko. Podjetja bodo skušala izrabiti nejasno zakonsko bodedilo in se izogniti obvezam, ki jim jih zakon nalaga. To se jim bo lahko posrečilo v takih gospodarskih panogah, kjer še niso zasidrane

delavske unije. Tam ne bo nobenega poklicnega organa, ki bi varoval delavske interese.

Na splošno vzeto, pa novi zakon ne pomeni nobenega bremena za podjetja. Najbolj bodo prizadete trgovine. Pa še tu jim bodo režijski stroški narasli povprečno za 1%. Redka bodo podjetja, ki bi jim radi novega zakona narasli stroški nad 10%.

Novi zakon ni torej idealen, toda je boljši kot nič. Vprašanje minimalne mezde s tem še ni zaključeno. 16 milijonov delavcev je še zmeraj zunaj zakona in zanje bo treba prej ali slej tudi poskrbeti.

BESEDA IZ NARODA

Pobijanje, "likvidacija," nasprotnikov je za komuniste samo po sebi umevno!

Cleveland, O. — Med 6. aprilom 1941, ko so Nemci napadli Jugoslavijo, in Vetrinjsko tragedijo maja 1945, ko so Angleži nasilno poslali slovenske protikomuniste v komunistične množične klavnice, je vrsta tragičnih, zgodovinskih dogodkov, ki so bili usodopolni v borbi za obstanek slovenskega naroda med vojno, niso pa imeli nobenega vpliva na končni izid vojne med velikimi narodi...

Naslednji dve primerjavi označujeta začetek in konec krvavega obdobja: Tik pred izbruhom vojne so Angleži (Churchill) izjavili: Jugoslavlani so našli svojo dušo. Ob koncu vojne so izjavljali jugoslovanski narodi: Angleži so prodali svojo dušo. Ko so bili Angleži v največji stiski, ko je bil nemški nacizem, podprt od sovjetskega komunizma, na vrhuncu svoje grozne ekspanzivne moči, sta dva slovenska naroda ostala Angležem zvesta zavezništva: Poljaki in Jugoslavlani. Se pred zaključkom vojne so Angleži svoje prve zavezničke tako kruto in brezobzirno zavrgli, da je z njihovim posrednim sodelovanjem vsa vzhodna Evropa po vojni doživela največje klanje, kar jih zgodovina pomni.

KP sodelovala z nacisti

Po 20 letih je Slovincem doma in ogromni večini v tujini očitno jasno, kaj se je dogajalo med vojno v Sloveniji. Ne morem trditi, da je bilo vse prav in umestno, kar smo proti-komunisti v revoluciji ukrenili. Slovenski pregovor pravi, da utopljeneč še kačo rep prime, samo da bi se rešil... Potapljalci se niso samo proti-komunisti, ampak tudi komunistom je silno nevarno voda v grlo tekla in so se tudi brez pomisleka v stiski kači za repu oprijemali... V Nemčiji je po vojni izšla cela vrsta knjig z uradnimi izvlečki zapiskov nacistične nemške vojne komande in zapiski nemških zveznih oficirjev, kjer je lepo in jasno zapisano, datum in kraj, kako so nemški oficirji zahajali v sam glavni štab partizanske vojske. Tudi je zapisano, kaj so se pogovarjali. Neki nemški oficir, ki je mislil, da samo on hodi k titovcem v vas, je bil zelo osupel, ko ga je stražar, nič iznenaden, kaj nemški oficir tam išče, brez ceremonij spustil skozi. "Bili so že navajeni na nemške uniforme," je zaključil.

Tudi velike sile so reševale samo sebe

Za kačji rep so se oprijemale tudi velike sile. Naprej je za njega zgrabil sam Stalin in se zvezal s Hitlerjem proti "imperijalističnim svinjam." Ko je Hitler rešilni kačji rep nenadoma odsekal, se je Stalin skoraj vtipil, da se ni hitro oprijel za kačji rep "imperijalističnih svinj." Tudi Churchill je zmanjkovalo sape in je rekel, da bi se samemu vragu na rep obesil, samo da reši Anglijo. V kombiniranju nasprotujočih sil so veliki državniki zavrgli vsa načela, na dnu uničujočega vrtnice pa se je boril za svoje življenje in obstanek — človek sam. Družina, dom, njegovo prepričanje in dogajanja neposredno okrog njega so mu nakazovala smer in delovanje.

Najprej revolucija

Kaj je slovenski človek videl, kaj je na svoji koži občutil, kaj je vplivalo na opredelitev ogromne večine slovenskega naroda proti komunizmu, hočem v naslednjem nakazati predvsem tistim, ki komunistično psovko "izdajalci" še za resno jemljejo. Predvsem hočem dokazati, da komunisti med nemško in italijansko okupacijo niso organizirali in sprožili "osvobodilne vojske," ampak čisto pravo, krvavo komunistično revolucijo, ki je bila na las podobna današnjim komunističnim takozvanim osvobodilnim vojskam v Koreji, Indokini, Laosu in pred našim nosom — na Kubi. Ista organizacija, popolnoma enaki izrazi v propagandi, teror, umor itd.

Ameriški časnikar, ki je obhodel vse države, v katerih vodijo komunisti svoje "osvobodilne vojske" je 17. aprila t. l. v USA Newsweek opisal taktiko komunističnih gverilcev: "Assassination of public officials is very common. Kidnapping. Red terror costs about 500 lives a month. Destruction of medical aid stations..." itd.

Točno tako so pred 20 leti komunisti v Sloveniji začeli svojo "osvobodilno vojsko."

Pobijanje — komunistični način boja z opozicijo

Nadalje hočem dokazati, da pri komunistih pobijanje ni kazen za izdajstvo, ampak komunistični način uničevanja političnih nasprotnikov. Kar imenujejo v svobodnem svetu opozicija, preganjajo in ubijajo komunisti kot izdajalce, fašiste, saboterje itd. Komunistu pa je dovoljeno vsako izdajstvo, vsaka kolaboracija s sovražnikom, politični umor, samo da služi komunističnemu namenu. Na primer: Ameriški državljani — komunisti — prav nič ne pregreši, če proti svoji domovini vohuni za Sovjetsko zvezo. Nadalje ameriški državljani-komunisti lahko zmerja Eisenhowerja, predsednika Kennedyja, piše o izžemanju delavstva v Ameriki, demonstrira proti Ameriki, ne sme se pa dotakniti Tita ali Kruščeva. To je izdajstvo.

Te trditve bom podprl z mojimi lastnimi izkušnjami, in da se izognem očitku, da sem pristranski, bom na pomoč poklical tudi "Prosveto," ki je v zadnjem času objavljala A. Šabca "Prevod" knjige "Osvobodilna borba Jugoslavije," angleškega brigadirja Fitzroya MacLean, "doprinos objektivnega pisatelja, ki ni naš še krvi in našega rodu," kot ga ocenjuje g. A. Š. Prosveta 7. febr. 61.. Slovenski proti-komunisti na angleške sodbe nič ne dajo, ker je Churchill med vojno izjavil: Zvezal bi se tudi s samim hudičem, samo da rešim angleški imperij. Ker pa g. A. Š. pri Prosveti tajcu bolj verjame kot Slovincem, bom v dokaz poleg svojih izkušenj uporabil tudi njegovo pisanje.

Komunisti so razbijali Jugoslavijo

V Sloveniji nikoli ni bilo "osvobodilne vojske," ampak samo komunistična revolucija. Komunisti niso imeli pravice si prisvojiti osvobodilno borbo v Jugoslaviji, ker so prav oni pomagali skupno z nemškimi nacisti uničiti svobodo jugoslovanskih

narodov. To ni podlo obrekovanje "herojske osvobodilne vojske," ampak kot g. A. Š. pravi o belih izdajalcih "po njih delih jih boste spoznali." Obrnimo list in pogledimo, kaj se skriva na drugi strani. Ob priključitvi Avstrije Nemčiji so se nacistične SS trupe ustavile na severni meji Slovenije. Nikdo ni vedel, ali se bodo nacisti ustavili na jugoslovanski - nemški meji, ali bodo šli naprej dol do Drave. Slovenci ob severni meji smo bili zelo zaskrbljeni.

Da bi Nemcem pokazali složnost vseh Slovencev, so vsa slovenska društva in vse politične stranke nameravale v Mariboru (10 milj od nemške meje) skupno nastopiti na veliki narodni proslavi 20-letnice osvoboditve Maribora. Vlada je morala v zadnjem trenutku proslavo preopovedati, ker so komunisti na Jesenicah in v Trbovljah organizirali cele vlake komunističnih demonstrantov, ki bi naj skupno narodno proslavo razbili in s protidržavnimi izgedi pred nosom nemških udarnih trup pokazali na slovensko in jugoslovansko slabost.

(Dalje sledi:)

"V kraljestvu zelenega malika" — v Chicagu

Chicago, Ill. — Pismo staršem, znanec in vsem našim prijateljem Slovincem!

Midva Marko in Marjetka iz slovenske šole v Chicagu najprej pošiljava vsem prelepe pozdrave in piševa to pismo:

Naše mamice bodo zopet praznovala svoj materinski dan. Vsako leto se jih spomnimo s kakšnim darilom. Letos jim hočemo storiti posebno veselje. V slovenskem jeziku, ki jim je najbolj mil in drag, bomo njim v čast igrali spevoigro "V kraljestvu zelenega malika."

Saj pravzaprav mi njihovi otroci slovensko težko govorimo, ali za naše mamice smo se potrudili. Veseli smo, ker je to igro pisala prav za nas mamica naših štirih sošolcev — Soukalovih fantov in je pevske točke uglasbil naš učitelj petja g. p. Vendelin.

V imenu vseh otrok v naši šoli prosiva vse Slovence v Chicagu in okolič, da bi nas prišli pogledat v nedeljo dne 21. maja ob 3:30 popoldne v vel. dvorano pri Sv. Štefanu. Če bo polna dvorana, se bomo zelo potrudili in še naprej bomo imeli veselje do igranja.

Videli boste, kako imava strogo, a dobro mamo. Dolar, ki sva ga našla na cesti, nisva smele obdržati zase. Oba sva pa tako hrepnela po igrarčah in tudi po bogastvu. Po čudnem naključju sva se potem znašla v kraljestvu mogočnega gospoda — Dolarja. On je bil še kar prijazen, ali njegova gospa Dolar je bila vedno čemerna. Vsega je imela na kupe denarja in dragih kamnov le otrok ni imela in zato ji je bilo vedno dolgčas. Ni marala lutk, ki so plesale okoli nje. Dragih svetlih kamnov je bila naveličana. Tudi midva sva jo utrujala, čeprav se je naju spočetka zelo razveselila... Tam v dolarjevem kraljestvu sva spoznala, da denar ni vse na svetu.

Najino ime v začetku pisma ni pravo, tako se nama reče v igri, Gotovo ste radovedni, čigava sva. Samo "na igri" nas boste videli in spoznali. Gotovo pridite, midva in vsi slovenski otroci vas pričakujemo.

Marko in Marjetka.

Slovenska "Materinska proslava" v Minnesoli

Eveleth, Minn. — Podružnica Lige slov. kat. Amerikancev na Gilbertu je prevzela pokroviteljstvo in priprave za materinsko proslavo, ki jo pripride slovenska mladina železnega okrožja v nedeljo, 21. maja ob treh popoldne v dvorani Community Center na Gilbertu.

ČE VERJAMETE AL' PA NE!

Na željo večjega števila starejših čitateljev lista ponatiskujemo del sestavkov polk. urednika J. Debeveca.

— Ured.

Vse to, kar sem opisal o prigodbah tam pri rakovski kapelici, mi je stopalo pred dušne oči, ko sem stopal po "čisti strani" tisti večer. Bolj ko sem silil misli v druge stvari, bolj mi je bilo dano misliti na vse, kar sem kdaj slišal o strahovih, o roparjih in o francoskih vojski, ki se je vršila prav po tej gmajni. O strahovih sem že imel takrat svoje mnenje, torej mi niso delali napotja. O roparjih ni bilo v naših krajih že dolgo let nič slišati in vojska je bila samo še

Spored je sledeč:

1. Uvodna glasba — Igrajo: Babič Viljem; Medved Kristina in Janez; Mihelič Blažena; Krulc Kristina; Perčič Marija; Sešek Marijanca; Vidmar Ana.

2. Materinski dan — Škorjanec Jože, ml.

3. Poklonitev Materi Kraljici Mariji.

4. Mati moja — (melodram) Bajda Albina in Janez; Mihelič Blažena; Krulc France; Perčič Angela, Marija, Štefka in Andrej; Škorjanec Marijan in Vidmar Janez.

5. Svoji mamici — bodo povedali in zapeli Tusharjevi fantje: Toni, Tomažek, Edi in Janez, ki bo igral obenem na harmoniki. Nato bo zaigral slovensko narodno pesem.

6. Materina skrb. (Prizor s petjem) Mati: Bajda Pavla; otroci: Bajda Nada, Rosa, Rezička, Martin; Škrbec Angelca in Sešek Jože..

7. Marici za god — bodo voščili z besedo in pesmijo Oberstar Lili Rozemari in Karli, ki bo igral tudi na harmoniki. Nato bo zaigral slovensko narodno pesem.

8. Vsem materam — bodo zapele: Grudnova Mojca; Škorjančeva Milica in Zupančičeva Marica.

9. Stara mama, oj ne šivaj sarafana več...

Saksafon: Medved Janez; klavir: Medved Kristina.

10. Mati je žalostna — (prizor) Mati: Krulc Jožefa; otroci: Krulc Tonček; Perčič Helenca in Dorica.

11. Štirje najmlajši, imajo mavnico najrajši — Dolenčev Janeček; Bajkov Tomažek, Sodnikov Mamec, in Škorančev Janezek.

12. Dve mali kuharici — kaj, in kako pripraviti za Materinski praznik, bosta povedali in zapeli: Grudnova Vali in Sodnikova Anica.

13. Mozartovo fantazijo za klavir bo zaigrala Goričanova Renata.

14. Mamica je kakor zarja — bodo zapele: Mihelič Anka, Helenca, Martina, Tereza, Vida in Blažena.

15. Slovenka sem — bodo zapele slovenska dekleta.

16. Zaključna glasba.

Klavir igrajo Pri točki 3, 4 in 10 Medvedova Kristina; Pri točki 6, 8, in 12 Babičev Viljem; Pri točki 14 in 15 Goričanova Renata.

Spored proslave pripravil in bo vodil: Vilko Kuntara.

Proslava se bo začela točno ob napovedani uri.

Starše in vse prijatelje prisrčno vabi na to proslavo Slovenska Mladina.

300 tabornih prostorov na Norveskem

Norveška avtomobilska zveza ima nad 85,000 članov, ker se je lani prijavilo nekaj nad 10,000 novih.

To združenje je uredilo doslej v vseh norveških pokrajinah okoli 300 tabornih prostorov za lastnike avtomobilov in drugih vozil.

v pripovedovanju starih očancev v zimskih večerih. Nič torej takega, ki bi mi dalo obračati glavo okrog sebe, napenjati ušesa za kakšnimi čudnimi glasovi, pa vendar je človeku kar nekam čudno, če gre samecat po samotnem kraju. Če je moj korak splašil ptico, ki je prenočevala v brinjevem grmu ob poti, mi je zaplula kri po žilah, da nikoli tega. No, nazaj je nisem ubral, tisto ne, čeprav moram reči, da sem korak za spoznanje raztegnil, da bi bil čim prej na Rakeku.

Ko sem bil vstric rakovske kapelice, sem iz velike strateške previdnosti, umiril korake po najvišje ležeči stezi, katerih je bilo več speljanih čez gmajno. Kaj bom silil doli h kapelici, sem si rekel. Skušal sem gledati naravnost v pot pod seboj, kot bi ne bilo nobene rakovske kapelice v tem kraju, pa mi je glava sama zakrenila v tisto smer. Naglo sem ošvrknil z očmi obe košati lipi in starodavno zidovje kapelice med njima. Vse lepo mirno in tiho. Od tam se pot nagne proti Rakeku in kar zasmejal sem se, ko sem se spomnil na Divjakovega Franceta, ki je vozil punčke in fantičke v koreti in ki mu je nekaj trikrat zaklical: France, počakaj! Če bi se kaj oglasilo za menoj in me še tako prijazno vabilo: Japček, počakaj! bi ne čakal drugega in tretjega vabila, kakor ga je France, ampak bi bil že pri prvem feldrifu daleč proč od tega kraja.

Pod seboj sem že zagledal luči po Rakeku in postal sem nekoliko bolj objesten. Se par širokih korakov in bom pri mitničini pri prvih hišah prijazne in važne vasi. Kaj mi zdaj kdo more, sem si rekel in močno zakašljajal, enčes: no, pa kaj, kje ste in koliko vas je. Se enkrat sem se ozrl nazaj v griče, za katerimi leži naša lepa Menišija in se poslovil od te poti, po kateri sem tolikokrat hodil, pa ki ne vem, kdaj bom zopet. Na nebu so sijale zvezde, zvezde lju-bezni, zvezde pastirjev in lovcev, zvezde kmetov in mornarjev, zvezde kruha in voda in živali. Saj ima vsaka dobra stvar svojo lepo zvezdo, ki sveti in zveni v prelepi muziki murenčkov. Bogve, če svetijo zvezde tudi v Ameriki tako lepo, če tako prijetno migljajo in se pogiravajo na nebesnem svodu? Ne verjamem. Saj tako lepih, tako božajočih ne more biti nikjer kot tam gori nad našo vasjo.

"Vrnil se bom..." sem obljubil sam sebi, ko sem se zopet obrnil proti lučim na Rakeku. Pa misli, da se boš res? mi je nek glas ugovarjal. Bogve kdaj in če se boš čez dolga leta, ali te bo takrat še kdo poznal? Kako da ne! sem se kregal s tistim notranjim. Če me ne bo nihče drug, me bo moja gmajna, pa gozd in senožeti in potok pod vasjo. Če vse izumrje, tisto ne bo nikoli umrlo, do sodnega dne že ne. Če bi bilo pa tako dano, sem si obljubil, ko sem stopal z domačega sveta in ko bom v trudnih rokah držal poslednjo blagoslovljeno svečo, tedaj se mi bodo očči počasi zapirale, luč v njih bo ugašala, nekje visoko nad Menišijo se bo pa prav tedaj utrnula ugasla zvezda...

Kakor je božja volja.

To bi ne bila vrnitev izgubljenega sina, ki ve, da ga doma pričakuje oče in polna miza, temveč vrnitev človeka, ki je hotel postati srečen v tujini, pa se ni zavedal, da je s tem odtrgal kos lastnega srca.

Kam bi se vrnil? Hiša bo prazna, ne očeta ne matere ne bo, ne bratov ne sester. Samo spomini bodo in moč domače zemlje, ki bo dahnila v pozdrav: Bog te sprimi... Nikoli več ne bi potem zapustil rojstne vasi, nikoli več, vam rečem.

Do tukaj sem povedal nekaj o naši ljubi Menišiji. Čutim, da nisem niti zdaleč dojel njenega speva — toda, kar sem imel, sem nudi. Kakor berač, ki razdaja ubogo skorjo kruha in mu je hudo, da nima pogace...

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

II. del

Vsi mrtvi so naši, vsi, ki so se borili iz prepričanja. Koliko jih je bilo? Mar ni ravno iz Rekarjeve hiše prinesla misel, da je bilo še nekaj izven prepričanja, tisto, za kar so vedele samo višje glave. Tisto ni bilo prepričanje, šlo je s prepričanjem vzporedno samo kot blodna želja nekaterih. Le ob koncu se je nenadoma postavilo navpik kakor stebel, porinilo prepričanje ob stran in na tem stebru je dobila zvezda drugo svetlobo. S tenkim in ostrim vprašanjem se je preko zvezde zvil še srp.

Prepričanje večine ni imelo tega emblema. Bilo je samo golo prepričanje, da bo imela svoboda povečano obličje in da bo šel zmagovalac proti premaganu samo z jasnim in dokazanim vprašanjem: Kdo je imel prav?

Zdaj gre premaganec proti zmagovalcem s taistim vprašanjem in med zmagovalci jih je toliko, ki se čutijo ogoljufane za prepričanje. Gledajo zvezdo in vidijo, da so šli vsa ta leta samo za zvezdo. Tisto ostro srpovo rezilo so vendar zagovarjali samo nekateri, toda ga niso vsiljevali. Če boste hoteli. Zdaj ni več pogojnosti, srp je tukaj in ječe se odpirajo. Moraš vzeti oboje, ne samo zvezdo.

Silva se je prignala v kot, prav v tistega, kjer stoji Rekar France.

"To je tisto, kar nisem hotel iz prepričanja. Imel sem samo eno pot, nesrečno pot, ki je šla vzporedno s sovražništvom. On ni hotel zvezde ne srpa. Jaz samo srpa ne, zvezdo sem imel v srcu. Vedel sem, da jo bom lahko obesil, ko pride čas. Samo za čas je šlo. In vi ste me imeli za izdajalca kakor da ne bi vedeli, da imam ženo z encijanastimi očmi in otroka in dom in njive."

V nedeljo si ni upala nikamor. Zdelo se ji je, da bi ji pokrajina, odeta z belim mirom vse preveč kazala tisto, kar je vpilo po dokončnem odgovoru. Za vsakega, ki bi ga srečala, bi vedela, da misli enako kakor je nekoč mislil Rekar France.

V ponedeljek sta se z Razpetom spet srečala v šoli. Samo mimogrede je omenil, da je bilo

lepo, da pa se mu je mesto nekam uprlo. Ni bil videti najboljši volje in Silvi je bilo tudi malo na tem, da bi zvedela kaj več. Ljubljano je dovolj poznala.

Zvečer, ravno je dobro zaprla zadnji zvezek, je prišla Nataša. Silva je bila trdno namenjena, da bo nocoj končala z branjem knjige Klic divjih gosi. Zdaj se ji je načrt podrl.

"Kostja že odšel spet na sejo zavoljo Zadruga, pa mi je postalo dolgčas. Ravno toliko sem okusila Ljubljano, da mi samota še bolj preseda."

Obesila je plašč na kljuko in z nekam žalostnim vzdihom sedla.

"Saj vas ne motim, kajne?" je rekla.

Kaj naj bi rekla drugega kakor da je dobrodošla?

"Po nekaj letih spet enkrat nebesa, tovarišica. Direktor Bregar je naredil vse, da sem se počutila kakor doma."

Silva je skozi priprte Natašine oči videla rahlo porogljivost, poskus, da bi jo spravila iz ravnotežja.

"Mislim, da je na položaju kakor ga ima, to lahko naredil," je rekla mirno in prestregla Natašin pogled.

"V soboto naju je peljal v opero. Rečem vam, tiste barve in muzika in šumenje ljudi. Zdelo se mi je, da se vse vrti okrog mene."

"Bi morda skodelico kave?" je vprašala Silva.

"Ne hvala. Ravno sem spila nekaj čaja. Po prireditvi — čisto sem pozabila — bili smo v loži, sem med odmorom od daleč videla njegovo nekdanjo ženo. Niti pogledala se nista. No, po prireditvi, je Kostja hotel, da bi prenočila pri njegovem znanecu, ki ga je srečal. Pa tovariš direktor ni pustil. Spala sva v njegovi vili. Rečem vam — božansko. Preproge, slike, pohištvo — vse kakor iz škatelice vzeto. Človek se kar boji, da bi česa ne odkrnil, tako je lepo."

"Tudi tovariš Razpet mi je pripovedoval, da je bilo čudovito," je rekla Silva. Plaz Natašine sreče je nekam mrzlo hrumel mimo nje.

Zasmejala se je.

"Zdi se mi, da je komaj čakal, da je prišel nazaj. Bal se je, je rekel, da bi ne zgubil iz nosnice duha po gmajni. Tak norec! Si-

cer pa — preveč ga poznam — prav enostavno se mu je zgodilo, kar se mu je že večkrat — ljubosumen je bil."

Spet se je smejala s tistim visokim, predirljivim smehom, ki ga Silva ni prenesla.

"Ljubosumen na mesto?" je rekla nalašč.

Neumno jo je pogledala.

"Na mesto? Ph! Na direktorja, na tovariša Bregarja. Kakor nekoč na Volodjo. Kadarkoli v družbi ne ve več kaj početi, takoj vem, kje je. Prav tako začudeno gleda okrog sebe kakor tisti belček, ki smo ga v neki borbi odrezali od ostalih in mu je pošla municija. Vzdignil se je iz za skale s prazno puško v roki in gledal, kam bi skočil. Premierjal je daljavo in niti ni komaj zapazil cev moje puške, ki sem jo dvignila čez grm. Tako smešno je bilo videti njegove oči, ki še niso zaznale strahu, temveč kazale samo začudenje. Niti skloniti se ni poskušal in ko sem pritisnila petelina, je še z istim pogledom za trenutno obstal in se šele nato naslonil na skalo in nato ob njej zdrsil na tla. Prav tako začudeno gleda Kostja, kadar ga prime. Ne reče besede, toda vsako mu vidim v srcu."

Silve se oprijemlje začudenje, gnus, čudna groza pred tem lepim telesom, ki se sklanja preko mize. Temni črti, ki sta v loku potegnjeni nad očmi mesto obrvi, sta potegnjeni proti nosu.

"Tovariš Razpet se mi zdi zelo resen, preveč resen, da bi mislil na take stvari," je rekla zadržano.

"Preveč resen, da. To drži. Vedno je na liniji, nikoli sam ne bo stopil naprej, vedno le čaka, da pride povelje. Zato je obsedel na tem smradljivem podeželju. Tovariš Bregar si je znal pomagati. Ima vilo, ima služkinjo, lepo pozicijo in lahko tudi ukazuje in ne samo poslušati. O čem vsem je nekoč govoril Kostja. Ko bo tako, potem bova to in ono, trpljenje bo nagrade, imela boš pomočnika, živela boš v mestu. Seveda, bila sem še otrok in tudi po otročje verjela."

Govorila je z ihto, kakor da je prav zdaj dognala, da je bila ogoljufana.

"Človek si pač naslika marsikaj, toda življenje ne prinese niti četrtnice pričakovanega," je mirno rekla Silva. "Vendar se mi zdi, da vas moč zelo ceni."

Nataši so se skrivila usta v zasmeh.

"Ceni? Če mi pa nima kaj nuditi? Naj letam samo po sestankih in mitingih, kjer je vedno ista pesem, ko pa vem, da mi bo tisto šumeče življenje v mestu za večno zaprto? Tu, v tem bellem gnezdu, mi minevajo leta in še migniti ne morem."

S prijetnim občutkom je Silva opazovala jezico te revne stvarce, ki se je znala obleči. In to je bilo vse. Lepe poteze na obrazu so bile brez duha kakor črte v kamnu. Vse, kar je gorelo v njej, je bila želja po uspehu, hrepenenje poglati iz nekdanje zapostavljenosti naračnost v vrh. Brez vmesne stopnje, brez napora, samo s skromno in dvomljivo legitimacijo, da je bila v gmajni.

"Po dolgem času ste spet zadihali mesto in vas je vrglo iz tira. Vem, da ne mislite tako. Prepričana sem, da bo še prišla priložnost. Bregar si gotovo lahko mnogo privoščiti."

Čutila je, da se je zaletela, da ne bi smela bruhiti toliko iz sebe.

"Morda," je rekla z vzdihom, kakor da želi zabrisati grobost tistega, kar je že rekla. "Sicer pa je tovariš direktor naravnost povedal, da upa, da se nismo srečali zadnjič. Že dolgo nisem srečala tako simpatičnega človeka."

Silva bi rada prevrnila pogovor v drugo stran. Misel na Blaža in Natašino cikanje na možovo ljubosumnost je čutila kot ponižanje, mazanje tistih let, ki

jih je imel Bregar od njenega življenja.

"Vam je bila opera všeč?"

"Petje samo — kako bi rekla — pač opera. Odkrito povedano, bolj so me zanimali ljudje. Tisto vrvenje lepih oblek, razni škandalčki, o katerih je vedel povedati tovariš direktor. Saj je smešno, toda je res. Tudi vas je omenil."

IMENIK RAZNIH DRUŠTEV

Ameriška bratska zveza

DR. SV. JANEZA KRSTNIKA ŠT. 37 ABZ

Predsed. Frank Kačar, podpredsednik Frank Hace, tajnik Cyril Rovaneš, 452 E. 149. St. tel. IV. 1-3324, blagajnik Anton Obreza, zapisnikar Joseph Grdina, nadzorniki Peter Delic, Lillian Zeleznik in Frank Hace. Zastopnika za Klub društev Frank Kačar in Joseph O. Korn. Vratar Mike Avsec. Za pregled novih kandidatov vsi slovenski zdravniki. Seja se vrši vsako tretjo nedeljo v S. N. Domu na St. Clair Ave. v sobi št. 2 ob 9. uri dopoldne.

DR. NAPREDEK ŠT. 132 ABZ

Predsednik John Ludvik, podpredsednik Ludvik Prosen, zapisnikarica Rose Kuznik, blagajnik Jacob Gustiniec, tajnica Adalynne Cecelic, 33595 Morris Dr., Eastlake, O. V slučaju bolezni kličite Whitehall 2-4359. Nadzorniki: Anthony Zadel, Antonia Tanko, Mary Golob. Zdravniki: Dr. Carl Rotter, Dr. Anna Prosen. Seja se vrše vsak 2. petek ob 7:30 v AJC na Reher Ave. Assessment se pobira vsakega 25. v mesecu.

Zapadna slovanska zveza

DRUŠTVO SV. KATARINE ŠT. 29 ZSZ

Predsednica Johanna Mervar, podpredsednica Anna Svigel, tajnik Jos. Ponikvar, 27601 Fullerwood Dr., Cleveland 32, O. RE 1-0354, blagajničarka Dorothy Komin, zapisnikarica Mary Farčnik. Nadzorniki: Christine Komin, Vera Walsh in Mary Mott. Rediteljica Mary Kraitz. Zastopnik za SND in klub društev Joseph Ponikvar. Seja se vrši vsako prvo sredo v mesecu v starem poslopiju SND na St. Clair Ave. Vsi slovenski zdravniki in zdravnica Angelina O'Donnell. Člane se sprejema od rojstva do 69. leta. Zavarovalnina na vsako vrstne police, bolniške operacijske in odškodninske podpore.

The Maccabees

CARNIOLA HIVE NO. 493 T. M. Past Commander Mary Konchen, Commander Pauline Debevec, Lt. Com. and Rec. Sec. Pauline Stampfelt, Chaplain Mary Tekaucic; Mistress at Arms Mary Mahne, Sgt. at Arms Amelia Dezelan. Pickett Mary Vesel. Financial Record Keeper and Sick Benefit Secretary Josephine Stwan, 1016 E. 72 St., EN 1-0563. Auditors: Mary Kolegar, Frances Tavcar, Ursula Umetic. Representatives for "Klub Društev": Frances Tavcar, Josephine Stwan. Representative to the Conference: Josephine Stwan. Meeting every 1st Wednesday of the month at SNH Room 1 at 7:30 p.m. General collection is held on meeting night at 7 p.m. and on the 25th of every month in the lower hall of SNH from 5 p.m. to 8 p.m.

CARNIOLA TENT NO. 1288

Past Comm. Thomas Mlinar, Comm. Joseph Babnik, Lt. Comm. Matt Kern, R. K. Secretary John Tavcar, 903 E. 73rd St., EN 1-1918; Treas. Louis Pike, Rec. Sec'y Ivan Babnik, Chaplain Frank Majer, Serg. Frank Meserko, Master at Arms John Sustar, F.M. of G. Anton Debelak, Sec. M. of G. Louis

S prijatnim občutkom je Silva opazovala jezico te revne stvarce, ki se je znala obleči. In to je bilo vse. Lepe poteze na obrazu so bile brez duha kakor črte v kamnu. Vse, kar je gorelo v njej, je bila želja po uspehu, hrepenenje poglati iz nekdanje zapostavljenosti naračnost v vrh. Brez vmesne stopnje, brez napora, samo s skromno in dvomljivo legitimacijo, da je bila v gmajni.

"Po dolgem času ste spet zadihali mesto in vas je vrglo iz tira. Vem, da ne mislite tako. Prepričana sem, da bo še prišla priložnost. Bregar si gotovo lahko mnogo privoščiti."

Čutila je, da se je zaletela, da ne bi smela bruhiti toliko iz sebe.

"Morda," je rekla z vzdihom, kakor da želi zabrisati grobost tistega, kar je že rekla. "Sicer pa je tovariš direktor naravnost povedal, da upa, da se nismo srečali zadnjič. Že dolgo nisem srečala tako simpatičnega človeka."

Silva bi rada prevrnila pogovor v drugo stran. Misel na Blaža in Natašino cikanje na možovo ljubosumnost je čutila kot ponižanje, mazanje tistih let, ki

ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd. IV 1-4221
Cleveland 19, Ohio

Društva Najsv. Imena

DR. NAJSVETEJŠEGA IMENA FARE SV. LOVRENCA

Častni duhovni vodja Rt. Rev. Msgr. J. Oman, duhovni vodja Rev. Victor Cimperman, predsednik John Turk, podpredsednik Steve Wasko, tajnik Norbert Ozimek, 3520 E. 110 St., Tel.: MI 1-6645, blagajnik Joseph Zawicki. Skupno obhajajo vsako drugo nedeljo v mesecu pri drugi sv. maši ob 7. uri jutraj. Vsi katoliški rantje in moške, bodite tudi člani dr. Najsv. Imena.

Lovska društva

SLOVENSKA LOVSKA ZVEZA

Predsednik: Joseph Leksan, 195 22nd St. N.W., Barborton, O. Tel. Valley 5-6623; podpredsednik: Frank Kramar; Tajnik: Frank Skerl, 10202 Reno Ave., Cleveland 5, Ohio. Prihodnja glavna seja bo de 4. nedeljo v aprilu 1962 pri Barbortonskem klubu v Barborton, O.

ST. CLAIR RIFLE and HUNTING CLUB

Predsednik Louis Pike, podpredsednik William Gerl, blagajnik-tajnik John Truden, 21670 Ivan Ave., RE 1-9593; zapisnikar Frank Bach. Seja se vrši vsak prvi petek v mesecu v Slovenskem domu na Holmes Ave. ob 8. uri zvečer. Streljanje na drugo in četrto nedeljo vsak mesec na klubovih prostorih.

Pevska društva

GLASBENA MATICA

Predsednik John Perencevic, prvi podpredsednik June Price, drugi podpredsednik Frank Ivancic, tajnica Cecilia Valencie, 19315 Muskeoka Ave. IV 1-1439, blagajničarka Josephine Bradach. Pevovodja Anton Schubel. Seja se vrši vsak četrti petek v mesecu v SND na St. Clair Ave. Pevske vaje vsak četrti ob 8. zvečer, soba št. 2 v SND.

PEVSKI ZBOR SLOVAN

Predsednik Joseph Durjaja, podpredsednik Frank Ivancic, tajnik in blagajnik Milan Urbancic, 1342 E. 170 St., KE 1-6624; zapisnikar Rudolf Ivancic. Nadzorni odbor: John Poznik, John Globokar, John Snyder; Arhivar John Snyder. Pevovodja Anton Schubel. Pevske vaje so vsak torki ob 8 zvečer v Domu na Reher Ave. Pevski zbor Slovan apelira na vse rojake, ki jih veseli petje, da se pridružijo zboru. Seja se vrši vsake 3 mesece na drugi ponedeljek v mesecu.

PEVSKI ZBOR KOROTAN

Predsednik Frank Lovšin, podpredsednica Emi Veider, tajnica Milena Dolenc, blagajnik Dušan Zitnik; odborniki: Lojze Jarem, Marija Kocjan, Jože Likozar, Zdenka Mejač, Lojze Mišmaš, Miro Odar, Mary Prince, Vid Slemc, Juraj Svajgar, Blanka Tonkili, Karl Zajec; pevovodja Metod Milač. Pevske vaje so ob nedeljah popoldan, seja pa vsako drugo nedeljo v mesecu. Naslov: Pevski Zbor Korotan, 1084 E. 74th St., Cleveland 3, Ohio. Tel.: EX 1-1496.

PEVSKI ZBOR JADRAN

Predsednik Tony Kolenc, podpreds. Lou Smrdel, tajnik-blagajnik F. J. Bittenc, 2004 Nelawood Rd., E. Cleveland 12, O. LI 1-2102. Zapisnikarica Marilyn Jack, glasheni vodja Vlad. Maleckar, pianist Reggie Resnick. Pevske vaje vsako sredo ob 8 v SDD na Waterloo Rd.

PEVSKI ZBOR TRIGLAV

Predsednik Jack Jesenko, podpredsednik Carl Samanich, tajnica in blagajničarka Margaret Loucka, 3540 W. 63 St., WO 1-5222; zapisnikarica in poročevalka Anna Jesenko, nadzornika Marianne Culkar in Joe Miklus, zastopnik za Slovenski Dom na Denison Ave. Margaret Loucka. Pevske vaje so vsak ponedeljek zvečer ob 7:30 do 9:30. Pevovodja g. A. Šubelj. Mesečne seja so vsak 2. ponedeljek po pevski vaji.

PEVSKO DRUŠTVO "SLAVČEK"

6207 Schade Ave. Pevovodja g. Miodrag Savernik, predsednik Stané Osenar, podpredsednica Ančka Sodja, tajnik Alojz Zupan, blagajničarka Lojzka Lončar; odborniki: Jaruška Novak, Janez Kamin, Janez Zakelj; preglednik: Breda Osenar, Matija Lončar; referenta za šport: Kristina Selan, Milan Rihtar; gospodar g. Anton Jeglič; posredovalec g. Karl Bonutti.

Slovenski domovi

KLUB DRUŠTEV AJC NA RECHER AVE.

Predsednik Frank Segulin, podpredsednik Frank Zigmant Jr., tajnik Frank Ivancic, 386 High Tee St., Willowick, O., WH 3-2354; blagaj. John Barkovic. Zapisnikar John Zigmant Sr. Nadzorni odbor: Vinko Godina, Adelina Cecelic, Rose Kuznik. Seja se vrše 6. marca, 4. junija, 3. sept., 3. dec. 1961 v American Jugoslav Centru na Reher Ave. ob 8:00 zvečer. KE 1-9852.

KLUB LJUBLJANA

Predsednik Frank Derdich, podpreds. Vinko Godina, tajnica Stefanija Kocilja, 15611 Saranac Rd., GL 1-1876, blag. John Barkovic; zapisnikarica Frances Klun, nadzorni odbor: Jos. Skabar, Mary Poklar, Anna Kutcher. Kuharica Frances Gorjanc; George Nagode, stric;

Angela Barkovic, teta; Louis Starman, Maršal. Pevovodja Frank Rupert, Vratar Frank Pecek. Muзикant John Grabnar. Zastopniki za delniško sejo AJC: Frank Segulin, Frank Rupert, John Barkovic. Za klub društev Frank Segulin, Vinko Godina, John Barkovic. Seja se vrši vsak zadnji torki v mesecu v AJC na Reher Ave.

DIREKTORIJI SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA NA RECHER AVE.

Častni predsednik Frank Zagar, predsednik Joseph Trebec, podpredsednik Frank Segulin, tajnik Theodore Kircher, 18609 Pawnee Ave., KE 1-7027; blagajnik Edward Leskovec, zapisnikarica Augusta Leskovec; nadz. odbor: Thomas A. Pluth, Rudy Spehar, Vinko Godina. Gospodarski odbor: Predsednik John Troha, Joseph Znidarsic, John Rotar. Ostali direkt.: Frank J. Taucher, Josephine Henikman, John Barkovic, George Krancic. Poslovodja: John Zigmant, tel.: KE 1-9299. Hišnik: Frank Zupančič, IV 1-5663. Seja se vrši vsako tretjo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer.

SLOVENSKI DOM 15810 Holmes Ave.

Predsednik John Habat, podpredsed. Michael Lah, blagajnik Frank Mrzlikar, tajnik Frank Kocilja, IV 1-6955, zapisnikar Ivan Jakomin. Nadzorni odbor: Joseph Ferr, Jacob Mejac, Henry Grosel. Gospodarski odbor: predsednik Frank Sustersic, Frank Stanonik, Frank Dolinar. Ostali direktorji: Frank Sustersic, Louis Kosem, Frank Hren, Mrs. Anna Kozel, Frank Matoh. Upravnik: Victor Derling. Seja direktorjev se vrši vsak četrti petek v mesecu ob 7:30 zv. v navadnih prostorih.

GOSPODINJSKI KLUB NA JUTROVEM (Prince Ave.)

Predsednica Jennie Bartol, podpredsednica Rose Vatovec, tajnica Stella Mahnič, blag. in zapis. Mary Taucher, nadzornice: Anna Kresovic, Antonija Rolih, Angela Magovec, zastopnica za SDD Rose Vatovec. Seja so vsako 1. sredo v mesecu ob 7:30 zv. v SDD na Prince Ave.

UPRAVNI ODBOR BARAČOVEGA DOMA

Predsednik Franc Jakiš, podpredsednik Jakob Zakelj, tajnik Janez Ovsenik, blagajničarka Marija Prince; odborniki: Matt Intihar, Franc Segan, Edmund Turk, Alojzij Bajc, Anton Nemec, Alojzij Hribar, Franc Lovšin, Ferdo Gospodarič, Karol Bojc. Telefonska št. EN 1-5926 ali HE 2-0142.

Samostojna društva

SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1144 E. 71 St.; podpredsednik John Lekan, taj. Frank Bavec, 1097 E. 34th St. Tel. HE 1-9183; blagajnik John J. Leskovec, 377 E. 320 St., Willowick, O.; nadzorniki: John Lokar, Frank A. Turek in Anthony Petkovšek; zastopnik za klub SND Frank Bavec, za SD na Holmes Ave. Frank Bavec in Albin Lipold, za konferenco SND John Lekan. Seja se vrši vsako tretjo sredo v mesecu v Slov. Nar. Domu, soba št. 4 staro poslopje. Društvo sprejema nove člane od 16. do 45. leta s prostro pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 smrtnine in \$7 na teden bolniške podpore. Assessment je \$1 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike.

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA

Duhovni vodja: Rev. Jožef Varga; predsednik Ivan Hauptman, podpredsednik France Kastigar, tajnik France Hren, 21101 N. Vine Ave., tel. KE 1-6196; blagajnik Marjan Kosem, zapisnikarica Mira Adamič, režiser Ivan Varšek, oskrbnik odra Slavko Stepec, mladinski ref. Božo Pust, garderoba France Zorman, arhivar Miro Celestina, reklama Miro Odar, Tone Peternej, gospodinj: Stelka Smolčić, Lojzka Trpin in Pepca Stanonik; bara in spornit ref. Lojze Mohar, reditelj: Peter Trpin in France Stanonik; izseljenička Andreja Stanonik, za izseljeničko zvezo Ivan Rigić; nadzorniki: France Zorman, Viktor Tominec in Francček Urnkar.

SLOVENSKI ODER

Preds. Lojze Šef, podpreds. Mirko Vomberger, tajnik Milko Pust, 6612 St. Clair Ave., EN 1-3721; blag. Ivan Martinc, gospodar Milan Dolinar, poroč. Karel Mauser, zapis. Dolinar, Intihar, Pust, Kolarič, Gerdin.

SLOVENSKI DEMOKRATSKI KLUB, EUCLID, OHIO

Predsednik Matt F. Intihar, podpredsednik Joseph Penko, tajnica Ann Intihar, blagajnik Anton Zorko, zapisnikarica Tillie Bolek, zastopnik Frank Surtz. Nadzorni odbor: Anton Strnad, John Bolek, John Bradac; članski odbor: Joseph A. Kusar, Charles Starman, Louis Godec. Zastopniki za klub društev: Charles Starman in John Bradac.

SLOVENSKI AKADEMIKI V AMERIKI "SAVA"

Predsed. Milan Vrčkovnik, prvi podpredsednica Mija Gaber, drugi podpredsednik Jože Odar, tajnica Mary Kenik, 553 Indian Rd., Toronto 9, Ont., blagajničarka Milena Dolenc, 1166 E. 72 St., EN 1-6916.

CHICAGO, ILL.

MISSIONARY SISTERS OF JESUS CRUCIFIED. A new Order of Nuns has been established to work among the colored. You are invited to join. No age limit. Write: Sister Mary Cyrilla, M.S.J.C. Missionary Sisters of Jesus Crucified, St. Therese Mission, Box 113, Marbury, Alabama. (99)

PEARL'S PLEASANT LODGE SHELTER CARE HOME.

Round the clock care. "Happiness is better than a Pill." State licensed & approved. You are cordially invited to inspect our home from 2 to 4 PM, 7 to 8 PM, or please call for personal appt. Owned & operated by Pearl Kroll. Personal care or your inquiry invited regarding our special self care plan. Ph. ID 2-2828. Write 594 E. Grant, Watseka, Ill. (98)

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

OAK PARK BY OWNER. LEAVING CITY

Vic. N. & Austin. Beautiful 10 room face brick home. Side dr. 6 Bedrms. 2 down, 4 up. Living rm. Piano rm. dining rm. Kitchen with glass walls & ceiling, plus breakfast nook. 2 1/2 baths, 1 with glass walls. Pan. bsmt. fully tiled with kit. & refrigerated bar. Hot water gas ht. 1st fl. W/W crptg. draw drapes. Encl. paneled rear porch. Stucco Alum. storm. windows. (adjoined fenced empty lot, zoned for apt. bldg.). Allso 2 ca gar. close to school, churches, shopping. Asking \$40,000. VI 8-4250 for apt. (97)

HELP WANTED MALE

We Need Development Engineers

(CITIZENSHIP NOT REQUIRED)

Mechanical Engineers with Degree and 2 to 5 Years Experience in Machinery Design for Progress and Machine Development in Field of BLOW MOLDING.

Send Complete Resume To MR. NEAL HOUGHTON

CELANESE PLASTIC COMPANY

Box 1550. Prescott, Arizona (96)

Making your city a better place to live, work and raise a family—

the result of a GROWING
Savings and Loan business

4%
Current Rate

ST. CLAIR SAVINGS

813 East 185th St.
25000 Euclid Ave.
6235 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRACEVALNI SISTEM AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street KEmore 1-9411

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.